

(อม.๓๔)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๕/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๙ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสนั่น ชื่นบาน ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคำ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ครั้งที่ ๒) ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง ประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคำ

อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ครั้งที่ ๒) เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ แต่ผู้ถูกกล่าวหา ไม่ดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนด ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ว่า ยังมีได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และให้ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับหนังสือแล้วไม่ดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้องภายในกำหนดดังกล่าว ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา รับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า เคยยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตั้งแต่การเข้ารับตำแหน่งครั้งแรก จึงคิดว่าไม่ต้องยื่นอีกในกรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ต้องดูแลประชาชนในทุกด้าน ซึ่งในพื้นที่ตำบลเขื่องคำประสบปัญหาวิกฤติโรคโควิด ๑๙ จึงต้องดูแลประชาชน สร้างจุดพักคอย สถานกักกันผู้ติดเชื้อ ดูแลอาหารและเครื่องบริโภคอื่น ๆ ทั้งตัวเองต้องระวังตัวในการดำเนินชีวิต มิได้มีเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน แต่ประการใด ผู้ร้องพิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนดกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่องคำ (ครั้งที่ ๒) ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และให้ลงโทษทางอาญา

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่องคำ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ครั้งที่ ๒) หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้อง เป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับ ทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ บังคับแก่คดีนี้เช่นกัน เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคำ ผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวัน นับแต่วันเข้ารับตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ ประกอบกับปรากฏข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนของผู้ร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (ครั้งแรก) มาแล้ว แสดงว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอยู่ในความรับรู้ของผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นหน้าที่อันสำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ถูกกล่าวหาดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้อง ครบถ้วนภายในเวลาที่ผู้ร้องกำหนดแล้ว ผู้ถูกกล่าวหายังคงเพิกเฉย ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพพฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคำ (ครั้งที่ ๒) มีผลห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคำ (ครั้งที่ ๒) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

พิพากษาว่า นายสนั่น ชื่นบาน ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงคำ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ครั้งที่ ๒) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยรับโทษจำคุกมาก่อน ประกอบกับศาลกำหนดโทษจำคุกกระยะสั้น เห็นสมควรให้ออกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหากลับตัวเป็นพลเมืองดี โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายประทีป อ่าววิจิตรกุล

นางวยุรี วัฒนวรลักษณ์

นายประกอบ สีนะเปสนันท์

นายณรงค์ กลั่นวารินทร์

นายธัชพงศ์ วิสุทธิสังวร

นายวิฑูร คลองมีคุณ

นายโสภณ โรจน์อนนท์

นางสาวบุญมี ฐิตะศิริ

นายสันทัต สุจริต